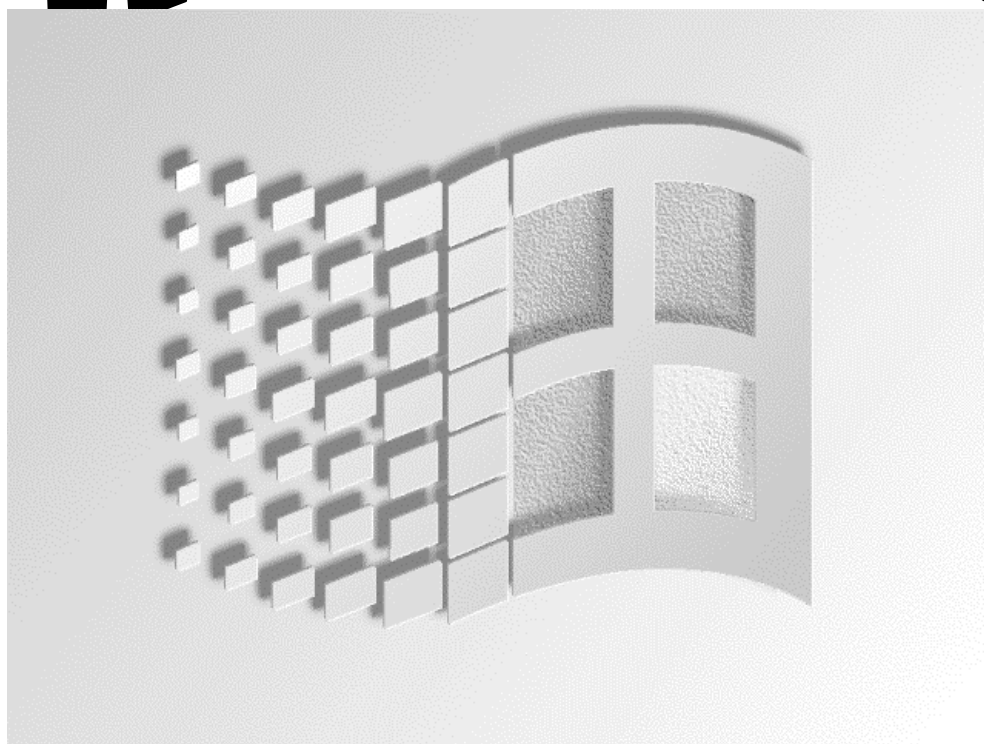

آموزشگاه کامپیوتر کمان رایانه

Windows 98

Microsoft
Windows 98

Windows
Update

فصل اول

مقدمات ویندوز

۱. ویندوز چیست ؟

بطور کلی رابط نرم افزاری بین کاربر و کامپیوتر را سیستم عامل می گویند. ویندوز ۹۸ یکی از سیستم عاملهای موجود در دنیای امروز میباشد، که توسط شرکت Microsoft تهیه شده است. این سیستم عامل دارای کنسول گرافیکی قدرتمندی می باشد، که می توان آنرا با توجه به نیازهای کاربر تنظیم کرد. نمای اولیه را که با روشن کردن سیستم بر روی مانیتور ظاهر می شود، Desktop می گویند، چرا که هدف از تهیه این نما و سیستم عامل، ایجاد یک میز کار می باشد که تمام نیازهای یک شخص به لوازم اداری را برآورده کند.

۲. Desktop

در حالت استاندارد از چند بخش تشکیل شده است:

الف (Back ground): یا زمینه کار که بسته به سلیقه یا نیاز کاربر به رنگهای مختلف یا اشکال متفاوت تنظیم می شود.

ب (Icon): به علائم کوچکی که بر روی صفحه مانیتور ظاهر شده و هر کدام نشان دهنده برنامه یا آدرس خاص در کامپیوتر می باشد می گویند.

ج (Task bar): به نوار پایین صفحه می گویند که در حالت استاندارد دارای دکمه Start در سمت چپ و ساعت در سمت راست میباشد.

د (Start): دکمه Start یا شروع، که معمولاً در گوشه پایین و سمت چپ قرار دارد.

ه (Mouse pointer): یا نشانگر که بصورت یک پیکان (فلش) بر روی صفحه نمایش ظاهر می شود و ما با حرکت دادن Mouse می توانیم آنرا در مکانهای مختلف صفحه قرار دهیم.

توضیح: موس می تواند یک کلیدی یا چند کلیدی باشد، اما در محیط ویندوز دو کلید موس یعنی کلید سمت چپ و راست کلیدهای استاندارد می باشند که ویندوز آنها را شناسائی می کند.

۳. Mouse

کلیدهای اصلی موس کلیدهای چپ و راست هستند، و به طور قراردادی کلیک کردن بر روی دکمه سمت چپ را کلیک (Click) و کلیک کردن بر روی دکمه سمت راست را «راست کلیک» (Right click) می گویند که از این پس با علامت RCL نشان می دهیم. کلیک کردن دارای مفاهیم متفاوتی برای کامپیوتر می باشد که اصلی ترین آنها عبارتند از:

- Click (کلیک): یک بار زدن دکمه سمت چپ موس، با سرعت
- Double click (دابل کلیک): دو بار زدن بر روی کلیک سمت چپ با حداقل فاصله زمانی ممکن (با سرعت زیاد)
- Drag and drop (کشیدن): نگه داشتن کلیک بر روی هدف خاص و حرکت دادن Mouse pointer به طرف مکان مورد نظر، و درنهایت رها کردن کلید موس در صفحه، این عمل برای جابجایی یک آیکون، کشیدن حاشیه یک پنجره و .. انجام می شود.
- RCL (رایت کلیک): زدن کلید سمت راست بر روی هدف مورد نظر، با این عمل لیست (Menu) عملیات مربوط به آن هدف خاص برای ما گشوده می شود. RCL یکی از مفید ترین کلیدهای موس در محیط ویندوز است، که دسترسی به منوهای را که بیشتر مورد استفاده قرار می گیرند را آسان می کند.
- Highlight (انتخاب): با کلیک کردن موس بر روی یک هدف مشخص آن هدف رنگی (High light) می شود و با زدن کلید Enter یا Double click کردن آن آیکون فعال می شود (در صورتی که برنامه باشد اجرا شده و در صورتی که پنجره باشد باز می شود)

۴. مرتب کردن آیکونها

برای مرتب کردن آیکونهای روی صفحه نمایش می توان از روش Drag and drop استفاده کرد، یا اینکه روی Back ground (یعنی جایی از Desktop که Mouse pointer هیچ آیکون یا نقطه خاصی را هدف نگرفته باشد) RCL می کنیم.

Background → RCL → منو باز میشود → Submenu → Arrange icons → باز میشود →

دارای انتخابهای زیراست.

۱- By name: آیکونها را به ترتیب نام منظم می کند.

۲- Type : آیکونها را به ترتیب نوع کار منظم می کند.

۳- Size : آیکونها را به ترتیب اندازه منظم می کند.

۴- Date : آیکونها را به ترتیب تاریخ منظم می کند. و در پایان انتخاب Auto arrange که همه آیکونها را منظم در سمت چپ صفحه کنار یکدیگر قرار می دهد. در صورتی که آیکون خاصی را از بین سایر آیکونها به وسط صفحه منتقل می کنید بطور اتوماتیک آنرا در انتهای ردیف آیکونها برمیگرداند.

هر آیکون بر روی صفحه راهی است برای باز کردن یک پنجره یا اجرای یک برنامه، برای باز کردن یک آیکون کافی است بر روی آن دابل کلیک کنیم.

۵. مشخصات عمومی یک پنجره

هر پنجره دارای مرز یا Border می باشد که محدوده آنرا تعیین می کند. در بالای هر پنجره یک نوار رنگی است که نام آن پنجره در آن نوشته شده است. به این نوار Title bar می گویند. در سمت راست این نوار سه دکمه کوچک قرار دارد که از سمت راست به چپ اولین دکمه پنجره باز شده را می بندد، دومین دکمه پنجره را بزرگ یا کوچک می کند. و سومین دکمه پنجره را بر روی Task bar می برد، برای باز گرداندن پنجره به حالت اولیه فقط باید بر روی دکمه مربوطه بر روی Task bar کلیک کنیم.

Control Icon: روی نوار عنوان (Title Bar) در بخش سمت چپ، یک آیکون مشاهده می شود، با کلیک بر روی این آیکون بعضی از انتخابها بصورت منو در اختیار ما قرار می گیرند.

Scroll Bars: در صورتی که محتویات یک پنجره، همگی قابل مشاهده نباشد (بعلت کوچکی پنجره) یک نوار لغزان در کنار یا پایین پنجره ای ایجاد می شود که می توان با کلیک بر روی آن و حرکت دادن آن سایر بخش های پنجره را نیز مشاهده کرد.

Status Bar: این نوار در تمامی پنجره ها وجود ندارد اما اگر پنجره ای مانند Windows Explorer در قسمت پایین نوار وجود دارد که اطلاعاتی را راجع به فایل، فولدر یا درایو مورد نظر ما نشان می دهد. این نوار را نوار وضعیت می گویند.

۶. مرتب سازی پنجره ها

برای مرتب سازی پنجره هایی که روی صفحه Desktop قرار دارند، باید روی نوار کار (Taskbar) کلیک راست نموده و از منوی باز شده، یکی از موارد زیر را انتخاب کنید.

۱. **Cascade Windows:** پنجره ها را به صورت آبشاری و زیر هم قرار می دهد.

۲. **Tile Horizontally:** پنجره ها بصورت کاشی در کنار هم قرار می گیرند. (بصورت افقی)

۳. **Tile Vertically**: پنجره ها بصورت کاشی در کنار هم قرار می گیرند. (در جهت عمودی)

۴. **Minimize all**: همه پنجره ها حداقل می شوند و روی نوار کار (Taskbar) قرار می گیرند.

۷. جا به جا شدن بین پنجره ها

یکی از نقاط قوت ویندوز این است که می توان در محیط آن ، چند برنامه ، فولدر ، یا پنجره های دیگر را بطور همزمان باز کرد. این برنامه ها یا پنجره ها روی Desk Top قرار می گیرند . برای جا به جا شدن بین پنجره های مختلف ، سه راه وجود دارد :

- کلیک کردن روی یک پنجره
- کلیک روی دکمه پنجره مربوطه روی Task Bar
- نگه داشتن کلید Alt و زدن دکمه Tab تا رسیدن به پنجره مورد نظر

۸. انتقال اطلاعات بین پنجره ها

در محیط ویندوز می توان اطلاعات را بین برنامه های مختلف منتقل کرد. برای اینکار می توان اطلاعات مورد نظر را (برای مثال متن ، اعداد ، تصاویر وغیره) از برنامه مبدأ کپی (Copy) کرد یا برید (Cut) و در برنامه مقصد چسباند (Paste) . برای انتقال یا اشتراک اطلاعات بین برنامه ها :

۱. موردی را که می خواهید منتقل کنید ، انتخاب نمایید.
  ۲. روی آن کلیک راست کنید.
  ۳. از منوی ظاهر شده ، Copy یا Cut را انتخاب کنید.
- در صورتیکه Copy را انتخاب نماییم ، یک کپی از مورد انتخاب شده به برنامه مقصد منتقل می شود.
- در صورتیکه Cut را انتخاب کنیم ، خود مورد از مبدأ بریده شده ، به مقصد منتقل می شود.
۴. مقصد را کلیک نمایید.
  ۵. از منوی ظاهر شده Paste را انتخاب کنید. اطلاعات منتقل خواهد شد.

۹. خاموش کردن کامپیوتر

برای خاموش کردن دستگاه مراحل زیر را انجام می دهیم.

Start → shut down → shut down → ok

با کلیک بر روی دکمه Start، یک منو به نام Start menu باز می شود، انتخاب Shut down را کلیک می کنیم و در پنجره ای که باز می شود، از بین انتخاب های موجود Shut down را انتخاب کرده و در نهایت دکمه Ok را کلیک می کنیم. با این کار در کامپیوترهای ATX-power، کامپیوتر خاموش میشود و در کامپیوترهای AT-power پیام It is now safe to turn off your computer دیده می شود که پس از آن می توانیم کامپیوتر را خاموش کنیم پس از کلیک کردن بر روی انتخاب Shut down از Start menu انتخابهای متعددی بجز Shut Down در اختیار ما قرار می گیرند که عبارتند از:

- **Stand by**: که جهت خاموشی موقت کامپیوتر مورد انتخاب قرار می گیرد
- **Restart**: جهت خاموش و روشن کردن کامپیوتر استفاده می شود.
- **Restart in MSDOS Mode**: جهت وارد شدن به محیط DOS استفاده می شود. و پس از آن برای بازگشت به ویندوز، عبارت exit را تایپ کرده، دکمه enter را می زنیم.

فصل دوم

مدیریت فایلها و فولدرها

۱. مفهوم درایو، فایل و دایرکتوری

- **DRIVE**: درایو به هر یک از دیسک گردانهای کامپیوتر می گویند و عبارتند از درایو A یا B برای دیسکت، درایو آخر CD برای CD و درایوهای...C,D که پارتیشن های متفاوتی از هارد دیسک می باشند.
- **فایل**: نوشته های شما مانند نامه ها، صفحات کار یا صفحات گرافیکی و... بصورت فایل ذخیره می شوند. اجزائی که برای اجرای برنامه ها نیز لازم هستند فایل نام دارند. (می توان فایل ها را به برگه ها کاغذ تشبیه کرد)
- **دایرکتوری**: برای منظم سازی فایل ها می توان از فولدر استفاده کرد. در Windows 98 ما می توانیم فولدرهایی را به دلخواه ایجاد و نام گذاری کنیم. (فولدرها را می توان به پوشه تشبیه کرد)

۲. Windows Explorer

یکی از برنامه هایی که برای مشاهده درایوها و محتویات آنها و همچنین کار با آنها مورد استفاده قرار میگیرد، Windows Explorer می باشد که در این جزوه از آن به عنوان Explorer نام می بریم. برای دسترسی به پنجره Explorer مراحل زیر را طی می کنیم.

Start → programs → Windows Explorer

این پنجره علاوه بر خصوصیات عمومی یک پنجره دارای چند Bar و دو explorer bar می باشد، که عبارتند از :

- **menu bar**: منو های مختلف را در دسترس قرار می دهد
- **Tool bar**: راه آسانتری برای دسترسی به بعضی از انتخاب ها ارائه می کند.

- **Address bar**: آدرس درایوهای مختلف را در اختیار کاربر قرار می دهد و در نهایت آدرس درایوها و فولدر فعال را نشان می دهد.
- در بخش اصلی این پنجره دو بخش یا دو پنجره در سمت چپ و راست دیده می شوند که Explorer bar نامیده میشوند هر یک از این پنجره ها دارای خصوصیات خاصی می باشند که عبارتند از :
  - بخش سمت راست : در این بخش کلیه فولدرها و فایل‌های مربوط به آدرس مورد نظر که در نوار آدرس یا Address Bar وجود دارند مشاهده می شوند.
  - بخش سمت چپ: که در آن کلیه درایوهایی که در Address bar دیده می شوند را می توان مشاهده کرد. هر یک از این درایوها در سمت چپ خود یک علامت + یا - دارد. در صورتیکه بر روی علامت + کلیک کنیم کلیه فولدرهای موجود در آن درایو در همان پنجره سمت چپ دیده می شوند. لازم به تذکر است که در بخش سمت چپ، فایلها قابل مشاهده نیستند. در صورتیکه مایل به دیدن فولدرها در این قسمت باشیم می توانیم با کلیک بر روی علامت - که با زدن علامت + ایجاد شده بود، همه چیز را به حالت اولیه برگردانیم.
- برای انجام کارهایی از قبیل Copy، Cut یا جابجایی، ساختن فولدر ویا. .... می توانیم از پنجره explorer استفاده نماییم.

۱-۲ Copy

برای کپی کردن به سه روش می توان عمل کرد :

- روش اول : ابتدا به آدرس مورد نظر رفته فایل یا فولدر هدف را انتخاب می کنیم (یعنی با کلیک موس بر روی هدف آنرا highlight می نماییم)، سپس بر روی آن RCL کرده واز روی منوی RCL، گزینه Copy را کلیک می کنیم. سپس مقصد را highlight کرده، با RCL کردن منوی مربوطه را باز میکنیم. سپس با انتخاب Paste، عمل کپی کردن را به پایان می رسانیم.
- روش دوم : به جای انتخاب Copy و Paste از منوی RCL، می توانیم آنها را از نوار ابزار یا toolbar انتخاب کنیم.
- روش سوم : هدف را به طرف مقصد Drag کرده و باhighlight شدن مقصد کلید موس را رها می کنیم (Drop) و به این ترتیب عمل کپی را انجام می دهیم. این روش برای کپی کردن از یک درایو به درایو دیگر قابل استفاده است.

۲-۲ CUT

این انتخاب برای جابجا کردن فایل یا فولدر استفاده می شود. برای جا به جا کردن، سه روش زیر ممکن است :

- روش اول:

Paste → RCL → انتخاب مقصد → copy/cut → باز شدن منو → RCL → انتخاب هدف

- روش دوم:

paste → Toolbar → انتخاب مقصد → copy/cut → Toolbar → انتخاب هدف

- روش سوم : می توان از Drag & Drop برای جا به جا کردن فایل یا فولدر در یک درایو استفاده نمود. (نه از یک درایو به درایو دیگر)

۲-۳ ساختن فولدر جدید

ابتدا مقصد را ، که یک درایو یا یک فولدر می باشد ، در پنجره سمت چپ انتخاب یا Highlight می کنیم. سپس از menu bar بر روی file کلیک کرده ، با باز شدن منوی مربوطه بر روی انتخاب new کلیک می کنیم. فولدر جدیدی بنام New folder ساخته می شود که با زدن دکمه enter یا کلیک بر روی نقطه ای خارج از فولدر جدید، اسم آن ثابت می شود.

۲-۴ تغییر نام یا Rename

برای تغییر نام یک فولدر ابتدا بر روی آن RCL کرده از منوی باز شده مورد Rename را انتخاب می کنیم. با این عمل نام فایل یا فولدر high light شده وما می توانیم نام جدید را تایپ کرده و سپس با زدن دکمه enter ویا کلیک موس نام جدید را ذخیره کنیم.

۲-۵ پاک کردن Delete

برای پاک کردن فایل یا فولدر سه روش وجود دارد. در هر سه روش انتخاب (Highlight) موضوع ضروری است.

- Drag کردن موضوع تا Recycle Bin (دقت کنید که موضوع و Recycle Bin هر دو در دسترس باشند)
- استفاده از انتخاب Delete از Tool Bar پس از Highlight کردن موضوع.

- استفاده از منوها (Menu Bar و یا منوی RCL)

پس از هر یک از سه عمل بالا یک پنجره با متن Are you sure باز می شود که دکمه Yes را کلیک می کنیم.

نکته: آیتم هائی که از هارد دیسک پاک می شوند به Recycle Bin منتقل می شوند، اما آنچه از دیسکت پاک می شوند برای همیشه از دست خواهد رفت.

۲-۶ بازیافت اطلاعات پاک شده

در صورتی که فایل یا فولدری را اشتبهاً پاک کنیم، می توانیم آنرا دوباره بازیابی می نماییم. در واقع Recycle Bin یک فولدر است که کلیه فایلها یا فولدرهای پاک شده بصورت موقت آنجا نگهداری میشوند. برای دسترسی Recycle Bin می توانیم بر روی آن D_Click کنیم تا پنجره مربوط به آن باز شود، آنگاه :

– فایل (ها) یا فولدر(ها) بی را که می خواهیم بازیابی کنیم انتخاب می کنیم.

– از فایل منو (ویا منو Rcl)، Restock را انتخاب می کنیم.

– آیتم های انتخابی شما به مکان اولیه خود قبل از پاک کردن منتقل می شوند.

نکته: برای بازیافت اطلاعات می توانید آیتم انتخابی را از Recycle Bin به مکان مورد نظر خود :

- کپی کنید.
- Drag کنید.
- Paste و Cut کنید.

۲-۷ پاک کردن دائم

برای پاک کردن یک آیتم بصورت دائمی، بدون ارسال به Recycle Bin می توان پس از انتخاب موضوع، با نگه داشتن دکمه Shift دکمه Delete را زد.

۲-۸ خالی کردن Recycle Bin

نکته: Recycle Bin حداکثر ۱۰٪ از حجم درایو را می تواند به خود اختصاص دهد.

در صورتیکه Recycle Bin پر شود ویندوز به طور خود کار آیتم های قدیمی تر را برای همیشه پاک می کند. اما شما نیز می توانید با خالی کردن Recycle Bin فضای بیشتری را خالی سازید. برای خالی کردن Recycle Bin :

۱. ابتدا آیتم هایی را که لازم باشد، بازیابی می کنیم.
۲. بر روی آیکون Recycle Bin، RCL می کنیم.
۳. از منوی باز شده انتخاب Empty Recycle Bin را کلیک می کنیم. (در هنگامی که پنجره Recycle Bin باز باشد، این انتخاب در فایل منو نیز قابل دسترسی است)
۴. در پنجره Yes، Are You sure را کلیک کنید.

۹-۲ Drive Properties

با RCL بر روی هر یک از درایوها یک منو باز میشود. با کلیک بر روی انتخاب Properties یک پنجره باز می شود که دارای مشخصات درایو می باشد. در پنجره مربوط به Label میتوان Label جدیدی به درایو اختصاص داد. در بخش مربوط به Capacity، Used space، Free space به ترتیب حجم آزاد، حجم مصرف شده و کل حجم درایو را می توان دید. برای هر یک از فولدرها و با فایل ها نیز میتوان اینکار را انجام داد و حجم فایل یا فولدر مورد نظر را پیدا کرد.

۱۰-۲ انتخاب چند گانه

در صورتی که بخواهیم بر روی چند آیتم (مثلاً چند فولدر یا فایل) کار مشابه ای انجام دهیم می توانیم ابتدا همگی آنها را انتخاب کرده و سپس عملیات مورد نظر را انجام دهیم مثلاً Copy، Cut و یا Delete.

- برای انتخاب چند آیتم بطور همزمان :
پس از انتخاب اولین انتخاب، دکمه (Ctrl) را نگه داشته بر روی سایر آیتم ها کلیک می کنیم.
- برای خارج کردن یک آیتم از انتخاب :
دکمه کنترل را نگه داشته بر روی آن آیتم کلیک می کنیم (از انتخاب خارج شود).
- برای انتخاب چند آیتم که دنبال هم قرار دارند :
می توان اولین آیتم را انتخاب کرده، با نگه داشتن کلید Shift بر روی آخرین آیتم نیز کلیک میکنیم.
- برای خارج کردن کلیه آیتم ها از انتخاب :
خارج از محدوده انتخاب شده کلیک می کنیم.

۲-۱۱ نحوه نمایش فولدرها

در Toolbar (مثلاً در Windows Explorer) انتخابی به نام View وجود دارد که می توانیم با کلیک بر روی آن نحوه نمایش فایل یا فولدرها را تغییر دهیم.

– بر روی دکمه Views کلیک می کنیم.

– نحوه ای را که علاقه مند هستید، از منوی باز شده انتخاب کنید.

– البته می توانید با کلیک بر روی Views حالت‌های متفاوت را یک به یک مشاهده کرد.

• نحوه مرتب سازی فایلها :

در منوی Views شما می واید با انتخاب Details آیتم ها را با لیست جزئیات آن ببینید. سپس با کلیک بر روی سر فصل هر مشخصه آیتم ها را به همان ترتیب تنظیم کنید. مثلاً به ترتیب حجم یا نام.

۲-۱۲ استفاده از Send To

اگر روی نام یک فایل یا فولدر کلیک راست نماییم، در منوی ظاهر شده، گزینه Send To قرار دارد. با استفاده از این گزینه می توان فایل / فولدر خود را به مقصدی بفرستیم. یکی از موارد کاربرد این گزینه، کپی کردن به دیسکت است.

۲-۱۳ پیش نمایش یا Preview

فایل‌های شناخته توسط ویندوز را می توان در محیط Explorer بصورت پیش نمایش مشاهده کرد. برای داشتن این حالت کرسر As web page در منوی View باید تیک خورده با کلیک روی نام فایل در حاشیه سمت چپ پانل راست مشخصات فایل و پیش نمایش آن دیده می شود.

۳. My Computer

هر آنچه در کامپیوتر ایجاد می کنیم ، مانند نامه ها ، تصاویر ، و غیره همه در فایلها ذخیره می شوند. حتی برنامه ها نیز در فایلها جای دارند. فایلها در فولدرها (پوشه ها) مرتب می شوند. پنجره My Computer ، محیطی ساده را برای مشاهده محتویات دیسکها ، ایجاد پوشه ها ، تغییر نام آنها و کار با فایلها و فولدرها فراهم می آورد.

۳-۱ مشاهده محتویات یک فولدر

با دابل کلیک کردن My Computer، محتویات آن در پنجره دیده می شود. برای مشاهده محتویات هر درایو، یا فولدر کفیسست روی نام آنها دابل کلیک نماییم. برای برگشتن به یک سطح بالاتر، دکمه Up را از نوار ابزار بالای پنجره کلیک کنید.

۳-۲ ایجاد یک فولدر جدید

برای ایجاد یک فولدر جدید، مراحل زیر را دنبال کنید:

۱. فولدر یا درایوی را که می خواهید در آن یک پوشه یا فولدر جدید ایجاد نمایید، در پنجره My Computer باز کنید.
۲. روی منوی File کلیک کنید تا باز شود.
۳. گزینه New را انتخاب نمایید.
۴. از منوی ظاهر شده، گزینه Folder را انتخاب کنید. یک فولدر با نام New Folder ایجاد می شود که روی نام آن یک مستطیل رسم شده است.
۵. نام دلخواه را برای فولدر تایپ کنید.
۶. دکمه Enter را بزنید.

۳-۳ تغییر نام یک فایل یا فولدر

برای تغییر نام یک فایل یا فولدر، مراحل زیر را دنبال نمایید:

۷. آیکن مربوط به فایل یا فولدر را با یکبار کلیک کردن، انتخاب کنید.
۸. یکبار دیگر روی نام آن کلیک کنید. تا مستطیلی در آن رسم شود.
۹. نام جدید را تایپ کنید. در صورتیکه می خواهید نام قبلی را تغییر کوچکی دهید یکبار دیگر روی محلی که می خواهید در نام تغییر دهید کلیک کنید سپس تغییرات را اعمال نمایید.
۱۰. دکمه Enter را فشار دهید.

۳-۴ نامها

برای نام گذاری فایلها و فولدرها قانون نام گذاری یکسانی وجود دارد. هر نام در محیط ویندوز میتواند از ۲۲۵ کاراکتر تشکیل شود. حتی می توان در یک نام فاصله خالی نیز گذاشت. تنها کاراکترهای زیر مجاز نمی باشند:

< > ? * / \

هر فایل دارای پسوندی سه حرفی است که توسط یک نقطه از نام جدا می شود. پسوند هر فایل معمولاً نوع آن را مشخص می کند. عبارتی به ویندوز می گوید که فایل توسط چه برنامه ای ایجاد شده و توسط چه برنامه ای می تواند مشاهده شود.

برای مثال فایل First Qtr.doc بعلت داشتن پسوند doc با برنامه Microsoft Word باز می شود. عبارتی اگر روی نام فایل دابل کلیک کنیم ، برنامه Microsoft Word اجرا می شود و سپس فایل First Qtr doc در این محیط باز می گردد.

۳-۵ نمایش پسوند فایلها

در ویندوز ۹۸ می توان انتخاب کرد که پسوند فایلها نشان داده شود یا نشود. برای آنکه پسوند همه فایلها نمایش داده شود ، مراحل زیر را انجام دهید :

۱. از نوار منو . منوی View را باز کنید.
  ۲. از این منو گزینه Folder Options را انتخاب نمایید.
  ۳. در پنجره ای که ظاهر می شود ، صفحه View را انتخاب کنید.
  ۴. در لیست Advanced Setting ، مطمئن شوید که گزینه Hide File Extensions For Known File Types تیک نخورده باشد.
  ۵. Ok را انتخاب کنید.
- حالا همه پسوندها نمایش داده می شوند.

فصل سوم

تنظیم و تغییر ویندوز

- پنجره Control Panel** پنجره ای است که در آن می توانیم تنظیمات لازم جهت کار با کامپیوتر را انجام دهیم به عنوان مثال موس , صفحه کلید و صفحه نمایش را می توانیم بر اساس نیازمان تنظیم کنیم. موارد زیر در این پنجره موجود است:
- Add New Hardware**: برای نصب یک قطعه سخت افزاری جدید به کامپیوتر.
  - Add/Remove Programs**: برای نصب یا حذف برنامه های روی ویندوز.
  - Date/Time**: برای تنظیم تاریخ و ساعت.
  - Desktop Theme**: برای تغییر ظاهر ویندوز و اضافه کردن تصاویر یا صداهای مختلف.
  - Display**: برای تنظیم صفحه نمایش.
  - Find Fast**: برای یافتن سریع فایلها بوسیله ابزاری در ویندوز.
  - Fonts**: برای دیدن، اضافه کردن یا حذف کردن انواع قلمها در ویندوز.
  - Game Controllers**: برای اضافه کردن، حذف کردن، یا تغییر مشخصات ابزار بازی مانند جوی استیک.
  - Internet Options**: برای تنظیم مشخصات اتصال به اینترنت.
  - Keyboard**: تنظیم صفحه کلید.
  - Mail**: برای تنظیم پست الکترونیکی
  - Modems**: برای نصب یک مودم و تنظیم مشخصات آن.
  - Mouse** : برای تنظیم مشخصات ماوس.
  - Multimedia** : برای تنظیم مشخصات صوتی، تصویری
  - Network** : برای تنظیم شبکه

Passwords: برای تغییر کلمه رمز و تنظیمات امنیتی.

Power Management: برای تنظیم چگونگی صرفه جویی در مصرف (پس از چند دقیقه عدم فعالیت مانیتور یا هارد خاموش شوند).

Pointers: تنظیم نحوه نمایش اشاره گر ماوس.

Regional Settings: تنظیم نحوه نمایش اعداد، تاریخها، ساعت و واحد پول (برای هر کشور).

Sounds: تنظیم صداهای کامپیوتر.

System: نمایش اطلاعاتی درباره سخت افزار کامپیوتر.

Telephony: تنظیم ارتباطات با خط تلفن.

Users: اضافه کردن کاربر در ویندوز (افرادی که از این ماشین استفاده می کنند.)

۱. تنظیم Mouse

Start → setting → control panel → Mouse

با دبل کلیک کردن بر روی انتخاب موس در پنجره control panel پنجره مربوط به موس ، باز می شود که دارای سه Tab می باشد.

Tab اول (buttons): جهت تنظیم چپ دست و راست دست و سرعت Double click استفاده می شود.

Tab دوم (pointer): جهت انتخاب mouse pointer های متفاوت کاربرد دارد. در این قسمت می توان با استفاده از دکمه Browse از عکسها یا اشکال ذخیره شده در کامپیوتر به عنوان pointer استفاده کرد.

Tab سوم (motion): با این Tab می توان سرعت حرکت mouse pointer را تنظیم کرده و یا اینکه موس از خود دنباله ای بجا بگذارد یا خیر.

۲. تنظیم Key board

Start → settings → control panel → keyboard

با باز کردن پنجره مربوط به صفحه کلید ، Tab مربوط به سرعت یا speed دیده می شود که با استفاده از آن می توان سرعت کار با keyboard که شامل Repeat Rate (سرعت تکرار) و Repeat Delay (زمان تأخیر) است تنظیم کرد.

۳. تنظیم وضعیت ظاهری windows

از آنجائیکه کارهای زیادی را در محیط Desktop انجام می دهیم باید بتوان آنرا به محیط راحتی برای خود تبدیل کرد. شما می توانید محیط Desktop را مانند میز کار خود تنظیم کنید. برای این تنظیمات می توان از پنجره Display Properties استفاده کرد. راههای دسترسی به این پنجره عبارتند از :

۱. رایت کلیک بر روی محیط Desktop و پس از باز شدن منوی مربوطه، کلیک بر روی انتخاب Properties.

۲. Start → settings → control panel → Display

پس از باز شدن پنجره مورد نظر، انتخابهای متفاوتی در اختیار ما قرار می گیرد:

• **Back ground:** پس از باز شدن پنجره Display Properties بر روی صفحه (Tab) Background کلیک می کنیم. سپس می توان از قسمت Wall Paper، طرح مورد نظر خود را انتخاب کرده، در قسمت Preview نتیجه یا پیش نمایشی از انتخاب را دید. در صورتیکه تصویر انتخاب شده کوچک است می توانید با استفاده از پنجره Display list و انتخابهای Tile و stretch تمام صفحه نمایش را پر کنید. پس از آن با زدن دکمه ok تصویر مورد نظر شما بر روی صفحه مانیتور ظاهر خواهد شد.

در صورتیکه مایل به استفاده از انتخاب Pattern هستید، باید قبل از آن انتخاب wallpaper را در وضعیت NONE قرار دهید. سپس با کلیک بر روی دکمه pattern انتخابهای متعددی در اختیار شما قرار می گیرد.

نکته: شما می توانید با استفاده از دکمه Browse عکس یا تصویر مورد علاقه خود را به صورت Background به نمایش در آورید. این تصویر می تواند ساخته خود شما باشد.

نکته: برای اینکه صفحات web (صفحات اینترنتی) را در Background قرار دهیم کافی است بر روی آن RCL کرده انتخاب wallpaper را کلیک کنیم.

• **Screen saver:** این انتخاب برای محافظت از مانیتور و یا اطلاعات روی صفحه نمایش کاربرد دارد. در پنجره Display properties، صفحه (Tab) screen saver را کلیک کنید و از لیست موجود یک screen saver انتخاب نمایید. پیش نمایش آن در قسمت preview دیده می شود. در صورتیکه مایل به ایجاد تغییراتی در screen saver هستید، از دکمه settings استفاده کنید.

مدت زمان لازم برای شروع screen saver نیز در پنجره wait قابل تنظیم است. با کلیک کردن بر روی دکمه apply یا ok تغییرات شما اعمال می شوند و پس از مدت زمانی که تعیین کرده اید، در

صورتیکه کامپیوتر مورد استفاده قرار نگیرد، screen saver به نمایش در می آید و با حرکت موس یا کلیک بر روی کیبرد متوقف می شود.

نکته: در بخش دیگری به نام Desktop themes مجموعه ای از نمایه ها بصورت یکجا در اختیار شما قرار می گیرند، مانند screen saver، background، مجموعه ای از اجزاء و صداها. برای دسترسی به این پنجره کافی است در پنجره control panel بر روی آیکن desktop themes کلیک کنید و از پنجره click and drop یک حالت را انتخاب کنید. لازم به ذکر است که این امکان پس از نصب ویندوز باید به آن اضافه شود.

• **Appearance:** در این بخش با تغییر schemes می توان نمای عمومی ویندوز شامل پنجره ها، رنگ، طرح حاشیه، نوع خط و... را تغییر داد. در قسمتهای دیگری از همین صفحه مانند Item میتوان اجزاء را یک به یک انتخاب و در آنها تغییراتی را اعمال کرد.

۴. نصب برنامه جدید

برای نصب برنامه های جدید در محیط ویندوز باید در ابتدا به چند مورد توجه کرد. این موارد حداقل هائی هستند که برای نصب برنامه لازم می باشند.

- سرعت CPU
- حافظه
- فضای هارد دیسک
- بعضی از برنامه ها، سرعت CD-ROM را نیز کنترل می کنند و با دستگاه های سرعت پایین کار نمی کنند. برای نصب برنامه بهتر است قبل از شروع نصب کلیه پنجره ها و برنامه های دیگر را ببندیم. برای نصب برنامه چند روش وجود دارد. در روش اول

Start → run → browse → setup → open → ok

و سرانجام برنامه نصب شروع می شود. دقت کنید که هر برنامه مراحل نصب ویژه ای دارد که با برنامه های دیگر متفاوت است، و باید پس از مرحله اولیه و شروع نصب از راهنمای نصب هر برنامه برای ادامه نصب استفاده کرد.

در روش دوم می توان در Control panel با Click بر روی Add/remove programs و کلیک کردن بر روی دکمه Install نصب برنامه را شروع کرد.

۵. نصب متعلقات ویندوز (Windows components)

ویندوز متعلقات بسیاری دارد که تعداد زیادی از آنها انتخابی هستند و می توان آنها را اضافه یا حذف کرد. برای اضافه کردن اجزاء مسیر زیر را طی می کنیم.

Control panel → add/remove programs → windows setup

بعد از انتخاب صفحه (Tab) Windows setup ویندوز به طور خودکار شروع به بررسی اجزاء نصب شده و نصب نشده می کند و نتیجه را بصورت یک لیست در اختیار شما قرار می دهد که معنی نشانه های آن به شرح زیر است.

- مربع خالی نشان دهنده اجزائی است که نصب نشده اند.
  - مربع سایه دار، نشانه دار، به این معنی است که اجزاء بطور کامل نصب نشده اند.
  - مربع نشانه دار سفید به این معنی است که این بخش از اجزاء به طور کامل نصب شده و فعال می باشد.
- لازم به یادآوری است که هر یک از این اجزاء خود دارای زیر مجموعه ای است که برای مشاهده آن می توان بر روی آن D/click کرد و با دقت بیشتری اجزاء را انتخاب نمود پس از پایان با کلیک بر روی یکی از دکمه های Apply یا Ok تغییرات ما اعمال می شوند.

نکته : برای بهبود کار و سرعت عمل کامپیوتر بهتر است قبل از نصب برنامه یکبار برنامه های Scandisk و Disk defragmenter را اجرا کنیم.

نکته: برای افزودن اجزاء، windows CD را باید در اختیار داشت.

۶. نصب پرینتر

در زیر لیست درایو ها در Explorer کلمه Printers مشاهده می شود. دو راه دیگر نیز برای دسترسی به این موارد وجود دارد :

۱. منوی Start، گزینه Settings.

۲. آیکون My Computer روی صفحه Desk top.

در فولدر Printers لیست تمام پرینت ها ی نصب شده در محیط ویندوز وجود دارد. بعلاوه در اینجا با استفاده از آیکون Add Printer می توان پرینتر مورد نظر را نصب کرد. با کلیک روی Add Printer سوالاتی می شود و سپس پرینتر مورد نظر نصب می گردد.

فصل چهارم

اجرای برنامه ها در ویندوز

۱. اجرای برنامه ها و باز کردن فایلها

در محیط ویندوز برنامه های کاربردی زیادی وجود دارد که معمولاً مشابه هستند. این موضوع یادگیری آنها و کار کردن با آنها را ساده می کند.

- روشهای متعدد برای اجرای یک برنامه:

- از منوی Start از گزینه Programs ، برنامه مورد نظر را بیابید و آن را کلیک کنید.
- از روی صفحه Desk Top ، آیکون میانبر (Shortcut) برنامه را بیابید و دابل کلیک کنید.
- در پنجره فولدر (در My Computer یا در Windows Explorer) فایل برنامه را بیابید و دابل کلیک کنید .
- از منوی Start گزینه Run را کلیک نمایید . سپس نام فایل اجرایی را تایپ کنید یا با استفاده از دکمه Browse آن را بیابید و Enter کنید.

نکته : فایل اجرایی یک برنامه ، معمولاً دارای پسوند exe است (که مخفف فایل اجرایی یا executable است) . نام فایل معمولاً نام برنامه است و گاهی مخفف آن می باشد . آیکون فایل نیز ، آیکون برنامه می باشد.

- باز کردن فایل یک سند (Document)

- فایلی که در یک برنامه ایجاد می کنیم - هر جا که باشد ، نام ، صفحه وب ، تصویر گرافیکی ، صفحه گسترده و غیره - معمولاً به نام یک سند خوانده می شود.
- برای باز کردن فایل یک سند ، مراحل زیر را دنبال نمایید :
۱. مطمئن شوید که برنامه مربوطه باز است (در حال اجرا می باشد) .
  ۲. از نوار ابزار دکمه Open را بزنید. این دکمه آیکونی دارد که شکل یک پوشه زرد را نشان می دهد . اگر این دکمه را نمی بینید می توانید از منوی File گزینه Open را انتخاب نمایید . پنجره Open باز خواهد شد.

۳. در صورت لزوم ، درایو مورد نظر را پیدا کنید (از بالای پنجره) سپس فولدر مورد نظر را بیابید (با دابل کلیک کردن روی نام فولدرها) و فایل سند را پیدا کنید.
۴. روی نام فایل سند دابل کلیک نمایید (یا آن را کلیک کنید و سپس دکمه Open را بزنید.)

• ذخیره فایل یک سند

پس از ایجاد یک سند ، یا تغییر دادن یک سند موجود ، ممکن است بخواهید سند را در یک فایل روی یک دیسک ذخیره کنید. تا وقتی که اینکار را انجام نداده اید سند در حافظه موقت کامپیوتر است . اگر کامپیوتر را خاموش کنید (یا برق قطع شود) سند شما از دست خواهد رفت.

برای ذخیره یک فایل ، مراحل زیر را انجام دهید :

۱. از نوار ابزار دکمه Save را بزنید . آیکون این دکمه شکل دیسکت فلایپی دارد . (اگر این دکمه را نمی بینید ، از منوی File گزینه Save را انتخاب نمایید.) در صورتیکه یک فایلی که قبلاً ذخیره شده است را تغییر داده باشید و بخواهید تغییرات را ذخیره نمایید ، همین مرحله کار ذخیره سازی را انجام می دهد. در غیر این صورت باید یک فایل برای سند خود ایجاد نمایید . به همین منظور و برای تعیین محل و نام فایل ، پنجره Save As باز خواهد شد.
  ۲. در صورت لزوم به درایو و فولدري که می خواهید فایل سند را در آن ذخیره نمایید بروید.
  ۳. نام فایل را در جعبه متن Filename تایپ کنید.
  ۴. Ok را کلیک کنید (یا دکمه Enter را بزنید) . فایل ذخیره خواهد شد.
- نکته:** اگر می خواهید تغییراتی را که در یک فایل ذخیره شده داده اید ، در فایل دیگری ذخیره نمایید و فایل اولیه را دست نخورده نگه دارید ، از گزینه Save As در منوی File استفاده کنید تا نام فایل جدید از شما سؤال شود.

۲. ابزارهای کمکی ویندوز (Accessories)

ویندوز به همراه دسته ای از برنامه های کاربردی مفید ارائه شده است که ابزارهای کمکی ویندوز هستند.

برای دسترسی به برنامه های Accessories :

۱. منوی Start را باز کنید.
  ۲. زیر منوی Programs را بکشایید.
  ۳. زیر منوی Accessories را باز کنید.
- لیستی از برنامه ها و گروه ها را مشاهده خواهید نمود.
- نکته:** کامپیوتر های مختلف ممکن است ابزارهای کمکی متفاوتی در زیر منوی Accessories داشته باشند. می توان این اجزاء ویندوز را حذف کرد یا آنها را به ویندوز اضافه نمود.

• گروه های برنامه های Accessories

گروه های برنامه های Accessories عبارتند از:

– ارتباطات (**Communications**) : این گروه برنامه هایی برای ایجاد ارتباط بکمک تلفن و مودم در اختیار قرار می دهد . بعلاوه برنامه هایی برای ارتباط بین دو کامپیوتر بوسیله کابل مستقیم نیز دارد.

برنامه Hyper Terminal امکان برقراری ارتباط بین دو کامپیوتر بوسیله خط تلفن و مودم را برقرار می سازد.

– سرگرمی ها (**Entertainment**) : در این گروه برنامه هایی برای پخش موسیقی و فیلم موجود است . بکمک CD Player می توانید CD های موسیقی را گوش دهید. بعلاوه بکمک برنامه Volume Control می توانید میزان قوت صدا و چگونگی بالانس آن را تنظیم نمایید.

– بازیها (**Game**) : در اینجا تعدادی بازی وجود دارد که می توانید با آنها سرگرم شوید.

– ابزارهای سیستم (**System Tools**) : در این گروه برنامه هایی برای حفاظت و بهینه سازی سیستم وجود دارد ، که توضیح داده خواهد شد .

• برنامه های Accessories

برنامه های زیر در Accessories به شما اجازه ایجاد ، مشاهده و ویرایش برخی اسناد را می دهد :

– Notepad : برنامه ای برای ایجاد ، مشاهده ، و ویرایش فایل های فقط متنی (با فرمت ASCII)

– WordPad : برنامه ای برای ایجاد ، مشاهده و ویرایش متن که قدرتمندتر از Notepad است .

– Imaging : برنامه ای برای مشاهده تصاویر (برای مثال تصاویر اسکن شده و فاکسهای دریافتی

(و انجام برخی اعمال ابتدایی روی آنها .

– Paint : برنامه ای برای ایجاد تصاویر .

۳. ابزار سیستم

۳-۱ Disk Defragmenter

با کار کردن کامپیوتر ، ساختن فایل ، پاک کردن و جابجا کردن و .. بتدریج اطلاعات روی هارد دیسک بصورت پراکنده یا اصطلاحاً Fragmented در می آیند. این حالت باعث می شود زمان بیشتری برای دسترسی به فایلها صرف شده در نتیجه سرعت دستگاه تحلیل می یابد. برای برطرف کردن این همشکل Disk defragmenter را اجرا می کنیم. مراحل اجرا به شرح زیر است.

Start → programs → accessories → system tools →

disk defragmenter → پنجره مربوطه باز میشود

در این پنجره درایو مورد نظر را انتخاب می کنیم و دکمه Start را کلیک می کنیم.

نکته : هنگام Defragmenter کردن می توان جزئیات عمل را نیز با کلیک بر روی دکمه Details مشاهده کرد.

- بهتر است در هنگام Defragmenter کردن از عملیاتی که با هارد سروکار دارند مانند کپی کردن یا اجرای برنامه های دیگر خودداری شود.
- مدت زمان
- لازم بستگی به حجم هارد و شدت Fragment شدن آن دارد.

۳-۲ Scan Disk

با استفاده از کامپیوتر ، احتمال اینکه مشکلاتی در فایلها و فولدرها روی دهد زیاد می شود. بعلاوه ممکن است اشکالات فیزیکی نیز روی سطح دیسکها ایجاد می شود. این مشکلات سبب بروز مشکلاتی در کارکرد دیسکها می شوند.

برنامه Scandisk ، ابزاری است که دیسکها را برای مشکلات احتمالی جستجو می نماید و در صورت وجود آنها را بر طرف می کند. البته نمی تواند مشکلات فیزیکی را بر طرف کند ولی آنها را علامت می زند و به سیستم اجازه نمی دهد که روی این قسمتها داده هایی را ذخیره نماید.

دو نوع تست Scandisk ممکن است :

- استاندارد (Standard) : برای یافتن مشکلات در فایلها و فولدرها .
- کامل (Thorough) : برای یافتن مشکلات در فایلها ، فولدرها و سطح دیسکها .

برای اجرای Scandisk مراحل زیر را انجام دهید:

۱. برنامه Scandisk را از منوی زیر اجرا نمایید :

Start > Programs > Accessories > System Tools > Scandisk

۲. درایوی که می خواهید چک کنید را در بالای پنجره انتخاب نمایید.

۳. نوع تست (استاندارد یا کامل) را انتخاب کنید.

۴. دکمه Start را در پایین پنجره کلیک کنید. برنامه شروع به بررسی دیسک میکند و در انتها گزارش از عملکرد خود می دهد . اگرانتخاب Automatically Fix Errors را تیک نزده باشید ، برای تعمیر مشکلات از شما سؤال خواهد کرد.

۵. دکمه Ok را کلیک کنید. اگر می خواهید درایو دیگری را برای بررسی انتخاب نمایید ، در غیر این صورت Close را بزنید.

۳-۳ Disk Cleanup

پس از گذشت مدتی از استفاده شما از کامپیوتر ، دیسک سخت شما از فایل‌هایی که نمی خواهید پر خواهد شد . این فایلها عبارتند از صفحات وبی که در اینترنت مشاهده نموده اید ، فایل‌هایی که در Recycle Bin ریخته اید و غیره . برنامه Disk Cleanup دیسک سخت شما را از این فایلها پاک خواهد کرد.

برای اجرای برنامه Disk Cleanup :

۱. برنامه را از منوی زیر اجرا نمایید :

Start > Programs > Accessories > System Tools > Disk Cleanup

۲. درایو مورد نظر را انتخاب نمایید.

۳. دکمه Ok را کلیک کنید. برنامه دیسک شما را بررسی می کند.

۴. پنجره برنامه به شما انواعی از فایل‌هایی که می توانند حذف شوند و فضایی را که اشغال کرده اند ، نشان می دهد.

۵. اگر می خواهید دسته ای از آنها پاک نشوند ، تیک آنها را حذف کنید.

۶. دکمه Ok را بزنید. فایلها پاک خواهند شد.

۳-۴ برنامه ریزی برای ابزارهای ویندوز (Scheduling)

در محیط ویندوز ۹۸ می توانید برای برنامه های حفاظتی برنامه ریزی کنید تا آنها بصورت اتوماتیک انجام شوند. برنامه هایی مانند Disk Defragmenter ، Scandisk ، Disk Cleanup بطور خودکار و در زمانهایی که تعیین نموده اید اجرا خواهند شد. برای راه اندازی خودکار این برنامه ها از Maintenance Wizard ، System Tools را انتخاب نمایید. بعلاوه برنامه Task Scheduler به شما امکان اجرای اتوماتیک هر برنامه را در هر زمان می دهد . از Wizard برنامه به نام Add scheduled task برای تعیین برنامه ها کمک بگیرید.

فصل پنجم

اختصاصی کردن ویندوز

۱. تنظیم تاریخ و ساعت

ساعت روی Taskbar در سمت راست ساعت دیده می شود. در صورتی که اشاره گر ماوس را روی ساعت نگه داریم، تاریخ نیز به ما نشان داده می شود. برای تنظیم تاریخ و ساعت روی ساعت دابل کلیک میکنیم.

۲. ساختن Shortcut

در هنگام کار در محیط ویندوز گاهی مایل به تغییراتی هستیم که محیط را برای کار ما مناسب تر می کند. یکی از این تغییرات ایجاد Short cut یا میان بر می باشد. با این روش برای دسترسی سریعتر به پنجره مورد نظر برای آن یک Icon بر روی Desktop می سازیم. روش های متعددی برای ساختن Shortcut وجود دارد. ساده ترین روش برای ساختن Short cut، پیدا کردن موضوع مورد نظر می باشد (این موضوع می تواند یک پنجره، فایل، فولدر و .. باشد) سپس بر روی هدف RCL کرده و از منوی مربوط به آن Create shortcut را انتخاب می کنیم. سپس Shortcut ایجاد شده را به هر جایی که مایل باشیم مثلاً سطح Desktop، Drag می کنیم.

نکته : برای پیدا کردن موضوع مورد نظر می توانیم از Start menu، Window explorer، My computer و .. استفاده کنیم.

روش دوم برای ساختن Shortcut، RCL بر روی Desk top و انتخاب Shortcut از منوی باز شده می باشد. پس از این انتخاب پنجره دیگر در اختیار ما قرار می گیرد که می توانیم با استفاده از دکمه Browse موضوع مورد نظر خود را پیدا کنیم.

۳. نوار کار ویندوز

معمولاً در پایین صفحه، نوباری موجود است که نوار کار یا Taskbar نام دارد. این نوار کار، شامل دکمه Start، Shortcut، ها، و آیکونی از برنامه های در حال اجرا میباشد. ساعت و تعدادی از برنامه های مقیم در حافظه نیز در سمت راست این نوار دیده میشوند.

الف) تغییر محل Taskbar

می توان روی Taskbar (در محلی که آیکونی وجود ندارد) کلیک نموده و Taskbar را به جای دیگری روی صفحه منتقل کرد. برای تغییر اندازه روی لبه Taskbar رفته زمانی که اشاره گر مآوس تغییر قیافه می دهد. لبه نوار ابزار را به جایی که می خواهیم دراگ می کنیم.

ب) گزینه Toolbar

در صورتیکه روی Taskbar جایی که آیکونی وجود ندارد راست کلیک نماییم، منویی باز می شود که گزینه Toolbar در آن قرار دارد. از اینجا می توانیم مواردی که روی Toolbar نشان داده می شود را انتخاب کنیم. هر مورد که نشان داده میشود ✓ می خورد.

۴. تغییر ویژگی های منوی Start

در صورتیکه روی Taskbar کلیک راست کنیم و از منوی ظاهر شده گزینه Properties را انتخاب نماییم، می توانیم در پنجره ای که ظاهر می شود، ویژگی های منوی Start را تغییر دهیم. Always on top: همیشه نوار ابزار دیده شود.

- Auto Hide : در مواقعی که مآوس روی آن قرار ندارد بصورت اتوماتیک مخفی می شود.
  - Show Small Icons: آیکونها در اندازه کوچک روی نوار ابزار دیده می شوند.
  - Show Clock: ساعت نمایش داده شود.
- با زدن دکمه Ok تغییر ویژگی صورت می گیرد.

• سفارشی کردن منوی Start

برای سفارشی کردن منوی Start با کلیک راست روی Taskbar گزینه Properties را کلیک میکنیم. در پنجره ظاهر شده، صفحه یا (Tab) به نام Start Menu Properties را کلیک می کنیم. کلیدهای زیر را داریم :

Add: برای اضافه کردن یک برنامه به منوی Start

Remove: برای حذف یک برنامه از منوی Start

Advanced: برای انجام کارهای فوق بصورت پیشرفته

Clear: برای پاک کردن فولدر Documents در منوی Start

Add - با زدن دکمه Add مسیر فایل اجرایی (برنامه) از ما پرسیده می شود. اگر مسیر را بدانیم، میتوانیم آن را در جای تعیین شده بنویسیم. در غیر این صورت می توان از دکمه Browse برای پیدا کردن فایل مورد نظر استفاده کرد.

دکمه Browse سبب ظاهر شدن پنجره ای می شود. در پنجره می توانیم درایو موردنظر (برای مثال C:) را انتخاب نماییم. در قسمت وسط فولدر های موجود در این درایو داده می شوند. روی فولدر مورد نظر (برای مثال Windows) کلیک می کنیم تا محتویات این فولدر نشان داده شود اینکار تا رسیدن به فایل مورد نظر ادامه می دهیم و پس از پیدا کردن آن را کلیک کرده، دکمه Open را می زنیم مسیر فایل نوشته خواهد شد. برای مثال فایل Calc.exe را انتخاب مینماییم.

برای رفتن به مرحله بعد دکمه Next را می زنیم. در این مرحله از ما سوال خواهد شد که میخواهیم این میان بر به برنامه در کجای Start Menu ایجاد شود. روی گزینه ای که مورد نظر است کلیک می کنیم. برای مثال اگر می خواهیم روی Start Menu اصلی ایجاد شود، روی Start Menu، یا اگر می خواهیم در Accessories ایجاد شود، روی Accessories رفته کلیک می کنیم. در صفحه بعد، از ما نامی برای میان بر پرسیده می شود. مثلاً می توانیم نام Machine Hesub را انتخاب کنیم.

Remove - برای پاک کردن یک میانبر از منوی Start استفاده می کنیم. با زدن این دکمه پنجره ای ظاهر می شود که ساختار درختی منوی Start را نشان می دهد. برای پاک کردن میانبر، روی آن کلیک کرده Remove را می زنیم.

Advanced - با زدن دکمه Advanced صفحه ای مشابه صفحه Windows Explorer ظاهر میشود که حاوی میانبرهای Start Menu است. در اینجا می توانیم از منوی فایل New را انتخاب کنیم و فولدر یا میان بر (Shortcut) را بزنییم. از دکمه Delete برای پاک کردن استفاده نماییم.

Clear - در منوی Start، با کلیک گزینه Documents آخرین فایلهایی که روی آنها کار شده است، ظاهر میشوند. با Right click روی Taskbar و انتخاب Properties در صفحه (tab) دوم، کلیک دکمه Clear سبب پاک شدن لیست موجود در Document می شود. البته خود فایلها پاک نمی شوند، بلکه فقط Shortcut یا میانبر به آن ها در Document پاک می شود. بنابراین نفر بعد که با Windows کار میکند متوجه نمی شود که آخرین فایلهای مورد نظر ما کدامها بوده اند.